

VELKOMMEN TIL SPORET VED JONS KAPEL

Den afmærkede rute er ca. 2,5 km lang. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur.

1 LANDBRUG PÅ NATURENS PRÆMISSER

På P-pladsen går sporet ad stien over marken. Driften af disse jorder kræver særlig forståelse for naturen. Istidens gletschere har efterladt en mosaik af områder med henholdsvis ler, sand og mange sten. Desuden ligger granitten mange steder tæt ved jordoverfladen.

2 JONS KAPEL

Trappen ned til Jons Kapel går gennem en kløft. Kløften er dannet fordi klippen her er mere finkornet end den omkringliggende, så den lettere nedbrydes. Lidt mod syd er der tre klippehuler eller »ovne«, hvori munken Jon ifølge sagnet skulle have boet og prædikeret for søfolkene. Klippesiderne rummer her en spændende flora med specielle arter af både bregne, kamille, røn og dværgmispel.

3 REDNINGSSTIEN

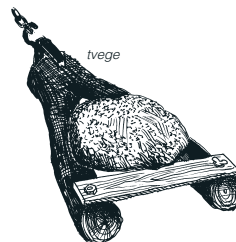
På redningsstien ses, hvordan vinden kan beskære vegetationen. Enebær, slåen, hyld, lyng osv. er formet af vinden. Det kunne være barsk at patruljere på stien i stormvejr. Redningsstien blev brugt ved søforlis, som der findes mange beretninger om.

4 BLÅSKINSDALEN

Blåskinsdalen er dannet ved en dramatisk opsprækning af grundfjeldet. Her hersker dog i dag en særlig ro. Dalen har året rundt sit helt eget klima. Det er forudsætningen for det frodige plantedække af bregner, vedbend, anemoner og orkideer. Det særlige lys i dalen har gennem tiden inspireret kunstmalerne - men det siges, at det ikke vil lade sig fange på et lærred.

5 STENGÆRDE

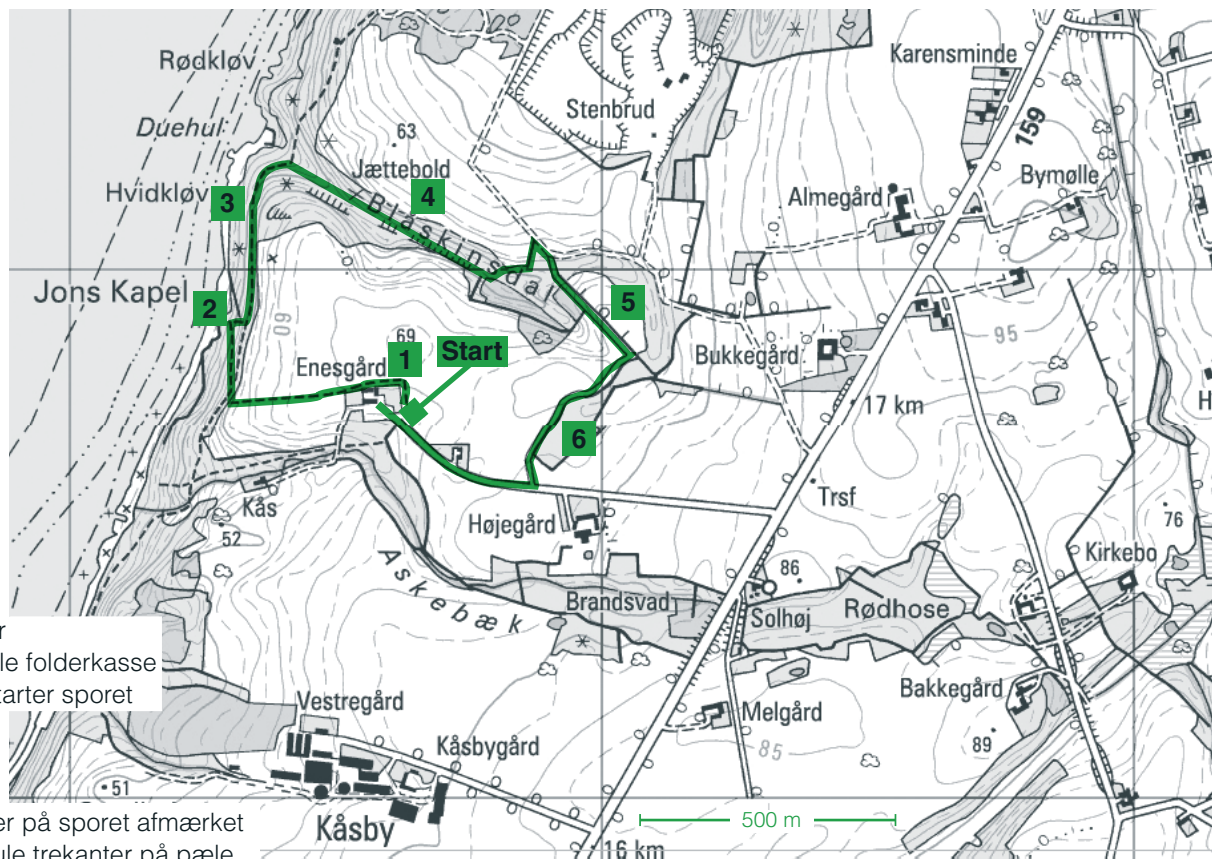
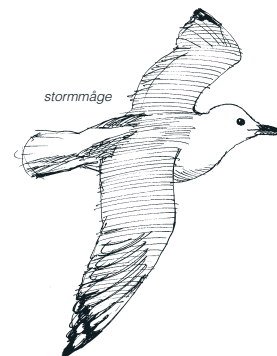
De mange sten på marken har gennem generationer været til stort besvær. Et særligt redskab, en tveje (tvegren), blev tidligere brugt til at trække tunge sten væk fra marken. Stenen blev rullet op på den lidt nedgravede tveje, hvorefter den kunne trækkes væk med hestekraft. Det lange stengærde vidner om mange timers arbejde. En dygtig mand kunne på en hel dag lægge en meter.

6 GAMMEL STENSÆTNING

Ca. 25 m inde i den lille skov er der en gammel stensætning. En del sten mangler, men et ovalt område på ca. 25 x 15 m indenfor stenene kan fornemmes.

Det er ikke med sikkerhed fastslået, hvad stensætningen har været brugt til. Formodentlig er der tale om et gammelt tingsted. Det kunne også være en fægård, hvor de frit græssende kvæg og får kunne drives ind for natten eller samles til malkning. Bækken i bunden af den lille skov har været opdæmmet til et vandsøsted for dyrene. Her er desuden fundet rester af den brolagte middelaldervej, Printzenskölds vej, fra Hammershus til Rønne.

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket
med gule trekkanter på pæle

LANDMANDENS AFGRØDER

Byg

Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stak - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Ærter

Ærteplanten med sine slyngtråde kendes fra køkkenhaven, hvor bælgene, der er ærtens frugt, kan nydes frisk om sommeren. Ligesom kløver, er den i stand til at fiksere kvælstof fra luften. Ærterne dyrkes både til konserver og til foder.

Havre

Før i tiden blev der dyrket meget havre som foder til hestene. Umoden havre kendes på sin mørkegrønne farve og aksene, der sidder som små bjælder i toppen af planten. Havre bruges til foder, havregryn, müsli og lignende.

Rug

I Danmark dyrkes rug kun i mindre omfang og ofte på de sandede jorde. Rug har en grågrøn farve til den modnes. Stakkene - eller »hårene« på akset i toppen af planten er korte. Rug anvendes til foder og rugbrød.

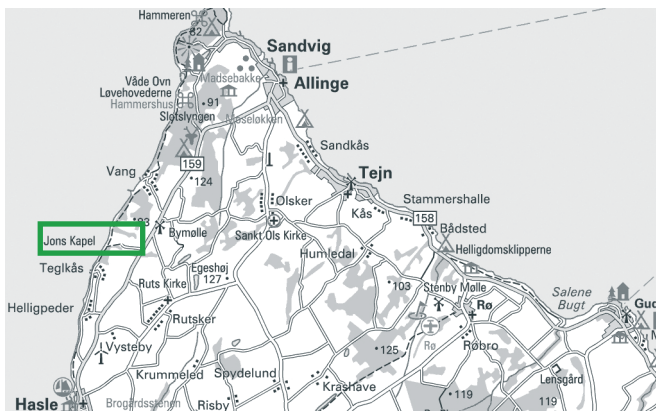

Raps

Rapsen er let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 meter høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie, farve og lak. Olien kan også bruges til brændstof til biler og traktorer.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		
	Gul rute		
4	Henvisning til forklaring		

© Kort & Matrikelstyrelsen (G. 21-01)

Sporet ved Jons Kapel ligger ca. 6 km nord for Hasle. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på inder-siderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 55.23075°, 14.72558°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendomme, og de har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

SPØRG NATURVEJLEDEREN

Naturvejlederen kan gå med på sporet og fortælle om, hvad der sker lige nu. Du er velkommen til at ringe:

Thomas guldbæk

Grammegårdsvej 4, 3270 Aakirkeby

Telefon 56 97 32 08 / 20 42 34 96

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet
Tekst: Thomas Guldbæk · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

Sporet ved Jons Kapel

